



**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIE-478/11-E

| | |
|--|--|
| Název právnické osoby vykonávající činnost školy: | Základní škola speciální Bystré |
| Sídlo: | Zámecká 1, 569 92 Bystré |
| IČO: | 70 838 267 |
| Identifikátor: | 600 024 482 |
| Právní forma: | Příspěvková organizace |
| Zastoupená: | Mgr. Ditou Bomberovou, ředitelkou školy |
| Zřizovatel: | Pardubický kraj |
| Místo inspekční činnosti: | Zámecká 1, 569 92 Bystré náměstí Na podkově 68, 569 92 Bystré |
| Termín inspekční činnosti: | 21. - 23. březen 2011 |

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená zejména na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle příslušných vzdělávacích programů pro obory vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální,
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále ŠVP ZŠS) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (dále RVP ZŠS).

Aktuální stav školy

Základní škola speciální Bystré (dále škola) vykonává činnost základní školy speciální s kapacitou 25 žáků, přípravného stupně základní školy speciální s kapacitou 12 žáků a speciálně pedagogického centra s kapacitou 400 klientů. Je umístěna v horním patře zámeckých prostor Domova na zámku (dříve ústav sociální péče), aktuálně pečujících o 119 klientů. S tímto subjektem škola úzce spolupracuje.

Ve škole plní povinnou školní docházku 23 žáci základní školy speciální (dále ZŠS), naplněnost téměř dosahuje povolenou kapacitu. Do přípravného stupně je zařazen jeden žák. Část žáků tvoří klienti Domova na zámku, ostatní žáci přijíždějí do školy v doprovodu svých rodinných příslušníků, pouze jedna žákyně zvládá samostatnou dopravu do školy a návrat domů. Školní rok 2010/2011 byl zahájen se čtyřmi třídními kolektivy. K organizační změně došlo v lednu 2011, kdy byl otevřen multifunkční dům v centru města a škola získala odloučené pracoviště se dvěma třídami a moderním zázemím pro výuku. Žáci byli rozděleni do šesti tříd. S ohledem na míru a hloubku zdravotního postižení žáků zůstává celotýdenně jedna třída ve školních prostorách, jedna třída stabilně v multifunkčním domě, ostatní čtyři třídy využívají prostory multifunkčního domu vždy jeden den v týdnu. Prostřednictvím speciálních vzdělávacích metod a forem práce a podpůrných opatření poskytuje škola vzdělávání žákům v pásmu středně těžkého mentálního postižení a souběžného postižení více vadami. Celkem 16 žáků školy je imobilních, upoutaných na invalidní vozík.

Vzdělávací nabídka vychází v 1. a 7. ročníku ze Školního vzdělávacího programu zpracovaného podle RVP ZŠS (dále ŠVP). V ostatních ročnících je realizován dobíhající Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, čj. 24 035/97-22. Celkem čtyři třídy pracují dle Rehabilitačního programu pomocné školy, čj. 15988/2003-24. Žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP).

Ředitelka školy byla jmenována do funkce na základě výsledku konkurzního řízení s účinností od 1. 7. 2007.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své činnosti různými zdroji. Vzdělávací nabídku prezentuje především na školních internetových stránkách, které mají profesionální úroveň s velmi dobrou vypovídací hodnotou. Zákonní zástupci zde najdou mimo jiné informace o postupu při zařazování dětí do speciální školy. O dění ve škole pravidelně informuje vývěska ve škole. Ředitelka školy prezentuje školu příspěvky do místních a regionálních periodik a ročenek. Každoročně je vyhlášován zápis k povinné školní docházce. Do 1. ročníku ZŠS jsou žáci přijímáni jen výjimečně, častěji dochází k přestupu žáka ze vzdělávacího programu základní školy praktické. Žáci jsou zařazováni na základě doporučení školských poradenských zařízení, odborných lékařů a písemného souhlasu zákonných zástupců s přihlédnutím k reálným podmínkám a možnostem školy. Porušení rovného přístupu ke vzdělávání nebylo zjištěno.

Učební plány jsou naplňovány v souladu s RVP ZŠS. Disponibilní hodiny byly využity k posílení výuky čtení a psaní na 1. stupni, psaní, estetické a pracovní výchovy na stupni 2.

Organizace vzdělávání respektovala individuální potřeby žáků, míru jejich postižení a momentální zdravotní stav. Organizace vzdělávání respektovala míru postižení žáků a jejich aktuální zdravotní stav. K efektivitě výchovně vzdělávacího procesu přispívalo hojně využívání kompenzačních, reedukačních a rehabilitačních pomůcek. Velmi pozitivním

činitelem byla velká trpělivost vyučujících, empatie, vstřícnost a odpovědnost s jakou věnovali péči postiženým žákům. Motivační formy a metody práce a pochvaly žáků za dílčí pokroky podporovaly osvojování kompetencí zejména v oblasti sociální, komunikativní a pracovní. Žáci byli vedeni k sebeobsluze, vzájemné pomoci a toleranci a osvojování hygienických návyků. Významnou podporu mají žáci v získávání sociálních vztahů. Každý měsíc jsou IVP žáků vyhodnocovány, doplňovány dle aktuálního stavu žáků a pedagogické diagnostiky týmové spolupráce vyučujících a asistentů. IVP prokazují svoji funkčnost a zajišťují optimálně nastavenou úroveň požadavků na jednotlivé žáky.

Cíle prevence sociálně patologických jevů, ochrany zdraví žáků a jejich bezpečnost jsou dle dostupných zdrojů naplňovány. Rizikové chování žáků a úrazovost jsou zaznamenávány v minimální míře, mj. také jako důsledek stálé přítomnosti pedagogických pracovníků ve třídách i o přestávkách. Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků a informuje zákonné zástupce, třikrát ročně jsou organizovány třídní schůzky. Kromě osobního kontaktu při předávání žáků však nejsou průkazně zaznamenávány v dostatečné míře výsledky vzdělávání do žakovských knížek. Absolventi školy navštěvují stacionáře, příp. různá sdružení pro pomoc mentálně postiženým, nebo jsou umístováni do chráněných dílen. Část z nich však zůstává v rodině a v Domově na zámku.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Výuka probíhá v souladu s uvedenými učebními dokumenty. Školní vzdělávací program je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální. Dokument je promyšlený, odpovídá specifickým podmínkám školy. Kvalitně reprezentuje vzdělávací nabídku školy.

Ve vedení pedagogické dokumentace byly zjištěny dílčí rezervy, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Personální oblast je ředitelkou školy zajištěna v rámci aktuálních možností. Ze šesti třídních učitelů splňuje podmínky odborné kvalifikace polovina z nich. Kromě jedné třídy působí ve třídách asistentka pedagoga a osobní asistentka. Ředitelka vyhodnocuje v personální oblasti možná rizika a přijímá opatření k jejich eliminaci. Jednou z priorit je podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, a to v celém spektru jeho alternativ. Získané dovednosti ze studia speciální pedagogiky i z krátkodobých akcí jsou pedagogickými pracovníky dobře uplatňovány ve výchovně vzdělávacím procesu.

Vybavení školy speciálně pedagogickými pomůckami je na dobré úrovni a stále se doplňuje, je to oblast, patřící mezi priority ředitelky školy. Ke každodennímu využití slouží např. pomůcky na bazální stimulaci, snoezelen, dva míčkové rehabilitační bazény, polohovací vaky, masážní křeslo, materiál na rozvoj grafomotoriky, nástěnné obrázky, nástroje a pomůcky na muzikoterapii, aromaterapii, různé materiály na výtvarnou a pracovní výchovu, výukové programy na PC (v každé třídě výpočetní technika) a řada dalších. Mnohé materiály a pomůcky si vyrábějí vyučující sami. Některé terapie probíhají ve spolupráci s Domovem na zámku. Součástí vzdělávání je canisterapie a hipoterapie.

Prostorové podmínky jsou ovlivněny umístěním školy v historickém objektu. Velkým přínosem je získání prostor pro dvě třídy v centru města. Škola byla partnerem projektu, kterým byla financována jeho rozsáhlá rekonstrukce. Obdobně nyní participuje na projektu týkajícím se využití farní zahrady. Sama škola získala finanční prostředky z grantových řízení Nadace ČEZ a Pardubického kraje. Je také příjemcem sponzorských darů, které jsou

využívány k obohacení vzdělávací nabídky. Dále je činnost školy financována standardními formami - prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a od zřizovatele.

Školská rada plní povinnosti vyplývající z právních předpisů. Další významní partneři (školská poradenská zařízení, úřad práce, středisko výchovné péče, předkladatelé projektů a další) přispívají ke zlepšení práce školy. Škola je velmi otevřeným subjektem, je rozvíjeno četné další partnerství.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Jsou oslovováni zákonní zástupci dětí s vážným zdravotním postižením, které dostávají příležitost plnit povinnou školní docházku.

V rozsahu možných zjišťovacích metod v rámci provedené inspekční činnosti lze konstatovat, že je naplněno právo rovného přístupu ke vzdělávání. Oblast bezpečnosti a prevence rizikového chování žáků je úspěšně ošetřena, úrazy a sociálně patologické jevy se vyskytují v minimální míře.

Ředitelka školy uplatňuje ve své řídicí práci prvky školského managementu. Personální zajištění výuky umožňuje naplňovat vzdělávací programy, materiální podmínky odpovídají potřebám žáků, speciálně pedagogické pomůcky jsou dostačující, jejich fond se dle možností průběžně rozšiřuje.

ŠVP ZŠS je zpracován v souladu se školským zákonem a RVP ZŠS, je uceleným, koncepčním dokumentem.

Ve vzdělávacím procesu byl kladen důraz na rozvoj žákovských kompetencí, zejména v oblasti sociální, pracovní a komunikační. Byly respektovány individuální potřeby žáků a rozvíjeny jejich dovednosti na základě funkčních IVP. Škola významně přispívá integraci středně a kombinovaně zdravotně postižených žáků do společnosti.

Škola je standardně financována. Svoje finanční možnosti zvyšuje úspěšnou projektovou činností i sponzorskými dary. Otevřenost školy a realizované partnerství přispívají ke zvyšování prosperity školy.

Od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému zlepšení materiálních podmínek pro výuku zahájením provozu na odloučeném pracovišti v multifunkčním domě.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky g7zais9 nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 22. 4. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová, v. r.

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Bystrém dne 2. 5. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Dita Bomberová, ředitelka školy

Mgr. Dita Bomberová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.